

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilvtéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat oszloktörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Október hó 18-án lesz a közbirtokosságok értekezlete.

Pál Gábor kamarai képviselő ur értesítése szerint az október hó 11-re Csikszeredába összehívott közbirtokossági értekezlet közbejött akadályok miatt csak október 18-án tartható meg. Addig még van idő s mindenik gyergyói közbirtokosság jól teszi, ha alaposan számot vet magával s kellően felkészülve küldi ki embereit, hogy e sorsdöntő értekezleten méltón képviselhesék érdekeiket.

A közbirtokosságok

sorsdöntő napja rohamosan közeledik. Dr. Pál Gábor kamarai képviselő — mint már ismételt hirt adtunk róla — október hó 18-án délelőtt 10 órára hívta össze a vármegye összes közbirtokosságainak képviselőit.

Valóban itt van már a tizenkettődik óra, hogy végre mindenik közbirtokosság levonja az elmúlt tizenkét évnek szomorú tanulságait. Mert ha a közbirtokosságoknál gyökeres rendszerváltozás nem történik, a székelységnek ez utolsó mentsvárai is rövidesen légvárrá lesznek.

Dicső őseink a legzordabb idők között tenger véráldozat árán is megmentették a székelység e hatalmas fellegvárait. „Az elesettek holttesteiből dombok emelkedtek s valósággal patkokban folyt a vérük”, írja az egykori krónikás.

A vitéz székely nemzet dicső multja, mely szinte az egész világtörténelemben párját ritkítja, nagy és terhes örökségként szállt ránk s ezekben a nehéz időkben még fokozottabb mértékben kötelez.

De a szeretett vezér már meglátta a bajt, körülhordoztatta a véres kardot s most a közbirtokosságokon a sor, hogy mint egy ember álljon sorompóba a vezér hívására s minden kicsinyes személyi érdekek félretételével őszintén próbálja menteni, ami még menthető.

Ugy a külső, mint a belső bajokat unos-untig ismerjük már, hiszen az elmúlt tizenkét esztendő alatt ugy a helyiérdekű, mint az erdélyi napisajtó is állandóan felszinen tartották a kérdést.

Ne dagadjon hát ez az értekezlet is csupán a panaszok kloakájává, hanem fakadjon belőle életre való, gyakorlati kezdeményezés.

Nem kell huzni-halasztani a dolgot előkészítő s egyéb bizottságokkal, hanem mindjárt meg kell alakítani a székely közbirtokosságok szövetségét! Menten meg kell választani a vezetőséget is, hogy rögtön megkezdődhesék az intenzív munka.

Ezt a vezetőséget fel kell ruházni fegyelmi jogkörrel is, hogy mód legyen fegyelmezetlen, magukról megfedelkezett közbirtokos tagok példás megbüntetésére is. Sajnos, az utóbbi időben csaknem minden községben akadnak ilyen értetlen okvetetlenkedők, akik a köznek részint hozzánem-

értésből, részint egyéni önzésből méretetlen károkat okoznak.

Az alaptalan, rosszakaratu feljelentések még a jószándéku vezetőket is elgáncsolják s több helyen egészen méltatlan kezébe juttatták a vezetést.

Leirni is szégyen, akadt olyan közbirtokossági ember, aki önző haszonlesésből alaptalan adóeltitkolás miatt jelentette fel saját közbirtokosságát. A székely névre ennyire méltatlan emberek méltó megfenyítéséről és megbélyegzéséről feltétlen gondoskodni kell a Szövetség keretében.

Az ügykezelés egységesítése s legalább a központ részére egy fizetési szakember felvétele okvetlen szükséges. Ez a szakember tanítaná meg a közbirtokosságok mindenkor vezetőit az egységes könyv és számvitelre s időnként, legalább negyedévenként, minden közbirtokossághoz kiszállna s ott a helyszínen adná meg a szükséges utasításokat.

A belső bajok megszüntetése mel-

lett természetesen a külső bajok megszüntetése is létkérdés a közbirtokosságoknál.

A kibírhatatlanul magas adók leszállítása, illetéktelen birságok eltörlése, törvénytelen sápok megszüntetése stb. stb. mind olyan anomáliák, melyek ellen az egyes közbirtokosságok csak szélmalomharcot folytathatnak.

Ellenben, ha egyesült erővel lépnek fel, szavuk nem lesz a pusztában üresen elhangzó szó s ha a helyzet úgy kívánja, akár a fölséges uralkodó elé is eljuttathatják panaszait.

Dr. Pál Gábor képviselő ur bizonyára kész tervezettel várja már a közbirtokosságok kiküldötteit s mi e néhány sorban nem a tervezet elé akarunk vágni, hanem csak a közbirtokosságok figyelmét kívánjuk nyomatékosan felhívni a kérdés óriási fontosságára.

Legyen ott mindenik gyergyói közbirtokosság, nyitott füllel figyeljen s székely okossággal cselekedjék!

A városi interimár bizottság figyelmébe!

Villamos központot a Gyilkostóhoz!

Ugy értesülünk, hogy Csik, Háromszék, Brassó és Fogaras megyék egész területére az Italo-Belgue hatalmas villamos koncern kizárólagos engedélyt kapott villamos áram termelésére és elosztására.

A 40 évre megkötött szerződés értelmében 150000 kilowatt áramot termelhet a társaság az említett megyék villanyszükségletének ellátására.

Felhívjuk az interimár bizottság figyelmét, hogy sürgősen vegye fel a tárgyalásokat a villamos koncern igazgatóságával s mindent kövessen el azért, hogy a négy megye villamos központját a Gyilkostónál építsék fel.

A négy megye között bizonyára versengés fog megindulni a villamos központ megszerzéséért.

Az ügy hát nagyon sürgős s a városnak még nagyobb áldozatok árán is oda kell hatni, hogy mi kapjuk meg a központot.

Rögtön ugy a közbirtokosság, mint a város is, ingyen telket ajánlhatna fel a villamos központ céljára s az azonnal kiküldendő városi szakember komoly érvekkel győzhetné meg a társaságot, hogy a szóbanforgó négy megye területén a Gyilkostó vizi ereje használható fel a leggazdaságosabban a nagy villamos központ céljaira.

Az interparlamentáris konferencia

tagjai vasárnap délután 4 órakor királyi kihallgatáson jelentek meg együttesen. A király az egyes delegátusokat nagy melegséggel és érdeklődéssel fogadta. Hosszan elbeszélgetett Grátz Gusztáv dr.-ral, a megjelent magyar delegátussal. Károly király szóba hozta a román-magyar gazdasági együttműködést. Hangoztatta az uralkodó, hogy gazdasági téren nagyon sok közös érdeke van a két országnak és hogy örömmel látja a román-magyar kereskedelmi kamara megalkulását mind a két országban.

A hivatalos bemutatás után a király Grátz Gusztávot külön kihallgatáson fogadta és azon az iránt érdeklődött, hogy milyen a magyarországi gazdasági helyzet és újból hangoztatta a maga részéről a két ország közötti gazdasági együttműködés szükségességét.

Az interparlamentáris konferencia hétfő délelőtti ülésén kiélesedett, sőt incidenssel tarkult a leszerelési vita. A délutáni ülésen pedig Sztérenyi József báró, mint gazdasági előadó adott képet a gazdasági világválságról és abban a mezőgazdasági krízis szerepéről s a vita során Grátz Gusztáv mutatta ki Középeurópa helyzetének veszedelmét.

Sztérenyi József báró, magyar delegátus, mint előadó, rendkívül érdekes beszédében vezette be a vitát. Megállapította, hogy a gazdasági válság a mezőgazdasági krízis miatt lett

világkrízissé s a megoldás a mezőgazdasági termelés helyrehozásán keresztül kereshető. Szerinte a gabonatermő államok általános meg egyezése nélkül nincsen kivezető út. A gazdasági bizottság nevében javaslatot terjeszt elő, amely megállapítja:

A gabonatermő államok nemzetközi meg egyezéssel és más megoldható módon kell hogy korlátozzák a többtermelést. Az exportot támogató prémiumos rendszerek, amelyek mesterségesen fokozzák a krízist, azonnal megszüntetendők. Nemzetközi megállapodás szükséges a termelés irányítására, de főképpen a termésnyerés elosztására és nyilvános értékesítésére.

A keddi esti ülésen az agrárkérdések meg vitatása során báró Sztérenyi József előadónak az expozéja után tizennégy szónok vett részt a vitában és csaknem valamennyi kivétel nélkül a legnagyobb elismeréssel adóztak Sztérenyi tanulmányának, amelyről különösen Dinu Bratianu emlékezett meg melegen. Egy módosítást és egy kiegészítést adtak be a tanulmányhoz.

Az első a cseh delegációé, amelyben kérte, hogy a kiviteli prémium helyett a „kedvezmények rendszere” szerepeljen. A kiegészítő indítványt a bolgár delegáció terjesztette be és abban a nemzetek szövetsége által megoldani tervezett mezőgazdasági hitelkérdés elintézését javasolta.

Szterényi a félreértés elkerülése végett záróbeszédében nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a tiltakozó javaslat a termelési segélyekre nem vonatkozhatik, sőt ellenkezőleg, bizonyos cikkekben való túlprodukció elkerülése végett a mezőgazdaságot mindenütt messzemenően támogatni kell a másirányú termékek termelésére való áttérhetés szempontjából. A módosító javaslatot ilyen értelemben fogadták el. A bolgár kiegészítő indítványt Szterényi báró indítványára ugyancsak elfogadta a tanácsülés is. A bolgár delegátus felvetette ezenkívül az orosz problémát is, amivel Szterényi báró szintén részletesen foglalkozott záróbeszédében. A konferencia zajos helyeslése közben hangoztatta, hogy a legkívánatosabb volna, hogy Oroszország, mint a legnagyobb európai fogyasztóterület, a maga gazdasági politikáját összhangba hozná a világ többi részének gazdasági politikájával. Ha azonban ez nem történik meg, ami valószínű, akkor ezzel szemben csak nemzetközi védekezés segíthet.

A szerda délelőtti plenáris ülés előtt a különböző szakbizottságok tartottak ülést. A tárgyalások első pontja a pénzügyi és közgazdasági bizottsági elnök megválasztása volt. Az elhalt Treub volt holland miniszter helyére, a csehszlovákok és olaszok javaslatára egyhangúan báró Szterényi Józsefet választották meg. Az interparlamentáris unió huszonnyolc éves múltjában ez az első eset, hogy egy állandó bizottság elnökévé magyar delegátust választanak meg és így a mostani esetnek magyar szempontból különösen nagy súlya van. A né-

met csoport Németország számára követelte a tisztséget, de az igényt nem sikerült érvényesíteni.

Szterényi köszönetet mondott a bizalomért és hangoztatta, hogy törekedni kell a Népszövetség gazdasági osztályával való szorosabb kapcsolat megteremtésére. Szterényi javaslatára elhatározta a bizottság, hogy ezt a kívánságot közli a Népszövetséggel.

A plenáris ülésen a leszerelés vitáját folytatták. Az unió elfogadta azt az álláspontot, hogy a leszerelés a nemzetek egyenjoguságának elve alapján történjék. A nemzetközi hadsereg felállításának kérdésében két csoport alakult ki, melyek közül az egyik napirendről való levételt, a másik az érdemleges letárgyalást javasolta. Névszerinti szavazás során a leadott 189 szavazatból az érdemben való tárgyalás mellett 96, a napirendről való levétel mellett 93 szavazat esett. Miután a szavazásnál nem sikerült az alapszabályokban előírt kétharmad többséget megszerezni, a konferencia úgy döntött, hogy a kérdést érdemben nem tárgyalja.

Schönfeld és „Tizian“
olajfestékekben
menny választék (a volt Patriában)
Márk István
könyvkereskedésében. 2-1

Marosvásárhelyről indul ki a vámrevízió érdekében az országos mozgalom.

A Marosvásárhelyi Kereskedő Társulat kezdeményezése.

Köztudomású, hogy a magas vámtételek miatt mennyire lecsökkent a piac felvevő képessége és gyengült le a forgalom, hogy a kereskedelem immár országsszerte a válság széléig jutott el.

A magas védővám megdrágított nálunk mindent, a legegyszerűbb fogyasztási cikket képező textilárut, az építkezési anyagot, a papírt, patkószeget és élesztőt egyaránt. Mindezeknek ára a belföldön két- és háromszorosra a külföldi kínálatnak. Holott a belföldi gyárak lényegesen alacsonyabb munkabérrel dolgoznak, mint a hasonló üzemű külföldi ipartelepek.

Semmi sem indokolja a gyenge ipartermelés védelmére alkotott vámtarifát s annak további fenntartását. Ezt mérlegelte a vásárhelyi Kereskedő Társulat legutóbbi ülésén, midőn egy országos mozgalom szervezését határozta el,

megkeresve egyben a Kereskedők Országos Szövetségét is támogatásáért, hogy egyetemleges megmozdulással induljon meg a hadjárat a mai áldatlan vámrendszer ellen, a béklyóba szorított kereskedelem felszabadítására.

Ez a mozgalom nem irányul a nagyipar érdekei ellen, mert ha a gyárosok egyik oldalán a védővám mestersegesen tartott áráktól el is esnek, másfelől beláthatatlan busás kárpótást nyernek az olcsóbbodástól felfokozott forgalom által. Ezt az okszerű szempontot a komoly gyárosoknak is méltányolniuk kell. Hisz korlátlan terjeszkedési lehetőségét a gyáripár csak ezen az úton szerezheti vissza.

A marosvásárhelyi kereskedőtársadalom célszerű kezdeményezése országsszerte élénk fel-tűnést és helyeslést vált ki.

Felhívás a csikmegyei nyugdíjasokhoz.

Az erdélyi és bánáti nyugdíjasoknak Kolozsváron f. év szeptember 27-én tartott közgyűlése kimondotta a nyugdíjasok szövetségének megalakítását oly módon, hogy minden vármegye összes volt közalkalmazott nyugdíjasai (állami, megyei, községi, vasut, posta, erdőőr, csendőr, pénzügyőr stb.) alakítsanak egy-egy megyei nyugdíjgyűlést, s az így megalkuló egyesületek, mint jogi személyek lépjenek be a szövetségbe.

A csikmegyei nyugdíjasoknak f. évi augusztus 26-án tartott gyűlése a csikmegyei nyugdíjasok segélyző egyesületének megalakulását szintén kimondotta. Felkérem ennél fogva az összes csikmegyei (Csikmegyében lévő) nyugdíjasokat, hogy az egyesületbe lépjenek be. Minden községben, városban a nyugdíjasok kérjenek fel egy agilis nyugdíjast, hogy készítsen egy kötelező belépési nyilatkozatot s azt az összes nyugdíjasokkal aláírva, hozzám mielőbb küldje be. A kötelező nyilatkozat formája:

„Alulírottak a csikmegyei nyugdíjasok segélyző egyesületébe ezennel belépünk, a közgyűlés által megállapítandó tagsági díjak fizetésére és a tagsággal járó egyéb kötelezettségek teljesítésére magunkat kötelezzük.“

Az aláírással egyidejűleg szedjenek be min-

den egyes tagtól havi 1.000 lejenkinti nyugdíj után 10 lej tagsági díjat az előleges költségekre s azt György Sándor pénztárnokhoz (lakik Jigodin, Zsögöd) fizessék be.

Ugy hiszem, fölösleges magyarázni, hogy az egyesület sürgős megalakítása mennyire fontos érdeke minden nyugdíjasnak. Remélem, hogy a belépési nyilatkozatok rövid idő alatt beérkeznek s mielőtt ez megtörténik, az alakuló gyűlést megtarthatjuk s az alapszabályokat elkészíthetjük.

Ezt a felhívást a „Csiki Lapok“-ban és a „Gyergyó“-ban tettem közzé, külön felhívást a költségek kiméltése végett nem adtam ki.

Csikszereda, 1931 szept. 30.

Bartalis Ágoston.
ny. főbíró.

Olcsó könyvhordozó szíjak
és drótok
iskolás gyermekek részére
kaphatók
Márk István könyvkereskedésében
(volt Patria üzlet).

Az elmúlt hét eseményei.

Az angol minisztertanács véglegesen elhatározta a parlament feloszlatását. A kormányban szereplő pártok megállapodtak abban, hogy egymás ellen nem állítanak jelölteket.

A német birodalmi kormány lemondott. Brüning kancellár beadta a kormány lemondását. Hindenburg német köztársasági elnök elfogadta a kormány lemondását és az új kabinet megalakításával ismét csak Brüninget bízta meg s egyúttal azt az utasítást adta, hogy a kormány megalakítása a pártokra való tekintet nélkül történjen. A helyzetet beavatott körökben nyugodtan ítélik meg s azt mondják, hogy a kormány lemondása csak azért történt, mert Brüning akcióképesebbé akarta tenni kabinetjét.

Bukarestben inzultáltak Lafontainet, a belga szenátus elnökét a vasgárdisták. Az Adeverul és a Lupta szerint Lafontainet, mikor feleségével a Boulevardul Elisabetan haladt, több fiatalember, akik vasgárdistáknak mondták magukat, megkérdezte, hogy résztvett-e a szabadkőművesek egyik Bukarestben rendezett tanácskozásán. Lafontaine igennel válaszolt, mire inzultáltak, sőt feleségét is bántalmazták. A rendőrség közbelépett és több fiatalembert letartóztatott. A letartóztatottak a rendőrségen is hangoztatták, hogy ők vasgárdisták és azzal indokolták tettüket, hogy Lafontaine a szabadkőműves páholy tagja és az interparlamentáris konferencián pacifista tartalmu beszédet mondott.

Az interparlamentáris konferencia német tagjait is megienyegették egy franciányelvű levélben, melyben felszólítják, hogy a román parlament szószerűkét ne használják szabadkőműves zsidó propaganda céljaira, mert ha tovább folytatják ezt az akciót, rothadt paradicsomzáporban részesítik őket.

Hoover újabb világszanaló akciója. Hoover Laval és Brüning amerikai útja előkészítésére szanalási programot dolgozott ki, melyet az egyes államokkal, valamint gazdasági és pénzügyi szakértőkkel tárgyalt meg, majd magához kérte megbeszélésre a két nagy párt képviselőit. Hoover ez alkalommal a pártvezérek előtt hosszabb expozét mondott. Péntek esti rádió-jelentés szerint Hoover kijelentette, hogy Amerika kész az összes háborús adósságokat elengedni, ha Európa összes államai beszüntetik a fegyverkezést.

HIREK.

Lukáts Antal temetése.

Október 4-én délután kísérték utolsó útjára a környékbéli katolikus egyházak nagy jötevőjét, Lukáts Antalt.

A temetésre összesereglett óriási tömegben ott láttuk egész Gyergyó papságán kívül a marosjárai plebánost és a csiksomlyói Szent Ferenczendi zárda főnökét. Megható volt a gyergyószentmiklósi Árvaház növendékeinek felvonulása, kik a nővérek vezetésével jöttek utolsó köszönetet mondani a kegyes adományokért.

A gyászszertartást Szabó György gyergyószentmiklósi apát-plebános, főesperes celebrálta. A gyászháznál Gaál Tamás alfalvi plebános, a templomkerítésben lévő sirnál a csiksomlyói Szent Ferenczendi zárda főnök mondtak az elhunyt érdemeit méltató beszédeket.

Lukáts Antal életében kiosztott százezreken felül végrendeletében is hatalmas összeget hagyományozott különböző katolikus célokra.

A gyergyószentmiklósi „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet vasárnap, október 11-én délután 3 órakor a központi iskolában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a szövetkezeti tagokat meghívja az igazgatóság. A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya a szövetkezet további fenntartása vagy feloszlatása fölötti határozat. Amennyiben a tagok a közgyűlésen nem jelennek meg határozatképes számban, a közgyűlés október 18-án délután 3 órakor ugyancsak a központi iskolában fog megtartatni, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

— **Halálozás.** Biró Józsefné szül. Kari Anna életének 74-ik évében Gyergyószentmiklóson meghalt. Temetése f. hó 6-án volt általános részvétel mellett. Az elhunytat férjén, gyermekein, unokáin és dédunokáin kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

— **A gyergyószentmiklósi Ipartestület** Dal-köre szokásos szüreti mulatságát, mint már említettük, vasárnap, f. hó 11-én tartja az Ipartestület összes helyiségeiben este fél 9 órai kezdettel. A rendezőség az előkészítő teendőket befejezte és reméli, hogy ez a mulatság is méltóan fog sorakozni az eddig lezajlott szüreti mulatságokhoz. Csőszleányok és csőszlegények lesznek: Köllő Margitka Jánosy Béla, Deutsche Bözsike Sáska Ernő, Pál Mariska Both János, Benedek Tucika Keresó Sándor, Biró Terézke Portik János, Szentpétery Rózsika Polgár István, Missuray Bözsike György József, Blénesy Etuska Köllő Vilmos, Orosz Pirike Antal Ferenc, Sáska Annuska Biró Károly, Schmiedt Margitka, Katona Sándor, Biró Erzsike Szakáts András. Kisbíró az idén is Portik Lajos lesz, kinek kifogyhatatlan humora biztosíték, hogy a mulatságon mindenki tényleg jól fog mulatni.

— **Szinielőadás Ditróban.** A Szociális Misszió ditrói tagozata az általa fenntartott ditrói szegényház javára október hó 24-én a ditrói műkedvelők közreműködésével este 8 órai kezdettel szinielőadást rendez. Színre kerül a Fruska című vígjáték 3 felvonásban. A vígjátékban szereplő dr. Plutz Józsefné, Szathmáry Masi, Petres Erzsike és Csörgő Kató urhölgyek, valamint dr. Puskás Levente, Gima Andor, Szathmáry István és Izsák István urak elismert játéka eleve is biztosítja az előadás erkölcsi sikerét és remélhetőleg az anyagi siker is meghozza a tizenkét szegény beteg részére szükséges ellátást is amellet, hogy belépődij nem kötelező.

— **Az új időszámítás nem változtatja meg a hivatalos órákat.** Október elsejétől tudvalevőleg újra a keleteurópai időszámítás lépett életbe Romániában. A belügyminiszter táviratban értesítette a kerületigazgatási felügyelőségeket, hogy az állami hivatalokban a hivatalos órák továbbra is változatlanok maradnak, amennyiben, október elseje után reggel 7-től fél 1-ig dolgoznak a tisztviselők, azonkívül kedden és pénteken délután 4 órakor is bejárnak a hivatalba.

— **15 európai államnak 120 milliárd lej költségvetési deficitje van.** Egyik nagy amerikai gazdasági lap, a washingtoni kereskedelmi államtitkárság által kiadott Commerce Reports érdekes statisztikáját közli arról, hogy az európai államok költségvetésének mekkora hiánnyal kell megküzdnie. E statisztika szerint Németország államháztartása 1250 millió marka deficitet mutat föl, ami a teljes állami költségvetésnek 13 százalékát teszi. Az angol deficit 12 millió font, a költségvetés 2.5 százaléka. Az olasz deficit 85 millió dollár, a költségvetés 8 százaléka. A belga deficit 32 millió dollár, a költségvetés 9 százaléka. Az osztrák deficit 40 millió dollár, a költségvetés 11.6 százaléka. A magyar deficit 26 millió dollár, a költségvetés 11 százaléka. A Csehszlovák deficit 21 millió dollár, a költségvetés 9 százaléka. A finn deficit 12 millió dollár, a költségvetés 10 százaléka. A lengyel deficit 7 millió dollár, a költségvetés 2 százaléka. Románia deficitje 12 és félmillió dollár, a költségvetés 7 százaléka (ezen adat nem látszik egész pontosnak). Bulgária deficitje 6 millió dollár, a költségvetés 15 százaléka. A végső összegezés 15 európai állam költségvetéséről, ha lejbe átszámítjuk a 120 milliárd évi fantasztikus összegét adja.

— **A forgalomból kivont százaléjeseknek** már akadtak hiénái. Kiszimatolva, kinél maradtak beváltatlan százaléjesek, azokért darabonként 40—50 lej kínálnak, így akarva megkárosítani a tudatlan népet. Már mult számunkban közöltük, hogy a Banca Națională és annak fiókintézetei a forgalomból kivont százaléjeseket még beváltják, ezért legcélszerűbb, ha községenként a százaléjestulajdonosok összeállva, közös költségen küldenek be valakit Csikszerehába a forgalomból kivont százaléjesek beváltása végett.

— **A cégbejegyzésekre kitűzött október 10-iki határidőt** a minisztertanács 1931. november 30-ra halasztotta el. A marosvásárhelyi kamara nem tudja eléggé nyomatékosan figyelmeztetni és kérni az érdekelteket arra, hogy cégbejegyzési kötelezettségeik teljesítését ne halasszák az utolsó napokra, mert a torlódás lehetetlenné teszi a munkálatok elintézését. Ismételtlen figyelmezteti egyben arra is az érdekelteket a kamara, hogy a cégjegyzésért fizetendő díjakat mindenki megtudhatja úgy a kamarának a kerülete minden városában lévő képviselőitől, mint a kereskedelmi és ipari szabad érdekképviseletek vezetőségeitől is, amely körülmény az érdekelteket mentesíti az illetéktelen kijárók által szedni szokott többletkiadásoktól.

Október 1-től a kamara titkári hivatala cégjegyzés ügyekben délelőtt 10-től 1 óráig áll az érdekeltség rendelkezésére.

— **A mozi ezt harangozza be:** Urak! Férfiek! Vőlegények! Örökifjak! emberek! rendkívüli előadás! nagy férfiest! kizárólag csak férfiaknak! Két óra alatt egész életére fontos dolgokat lát és hall! Nők még külön női előadásban sem nézhetik meg!

Schönfeld és „Tizian” olajfestékekben nagy választék (a volt Patriában)

Márk István
könyvkereskedésében. 2-1

— **Megindult a postatakarék forgalom.** F. évi október hó 1-vel Romániában is megindult a postatakarékpénztári forgalom. A betétek és visszafizetésekre vonatkozó tudnivalókból közöljük az alábbiakat: A betétekért és kamatokért az állam jótáll. A betétek nem foglalhatók le. A 100.000 lej meg nem haladó betétek után esedékes kamatok adómentesek. A betétekre vonatkozó minden beadvány bélyeg- és illetékmentes. A betétek és visszafizetések titokban tartatnak. Minden postahivatal 2.000 lejig azonnal eszközöl visszafizetéseket.

* **Elveszett egy négy hónapos farkaskutyakölyök.** Megtalál, jutalom ellenében, adja át Deutsch László ügyvéd lakásán Reg. Ferdinánd király-ut 75. sz. alatt.

* **A nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe!** A nehéz gazdasági krízis miatt a téli szezonra a hétfői napokon leszállított árak mellett dolgozom. És pedig ondulálás, manikűr, hajvágás és hajmosás hygienikus és pontos kiszolgálás mellett 15 lejes árban.

Szíves pártfogásukat kérve maradok tisztelettel kicsi Müller Salon de Lux, Zárug Testvérek házában. 4-1

* **Egy volt magyar pénzügyi tisztviselő** bármiféle munkát vállalna. Így elmenne házzvezetőnőnek, nevelőnőnek, irodai munkára stb. stb. Cime: J. Z.-né Tg.-Mureș, Str. Hașdeu 40. 3-3

Gázháboru.

A toplítai járás községeknek kiküldöttjei felsőbb rendeltre megjelentek Maroshévíz járási székhelyen, hogy a hadügyminisztérium által kiküldött tisztet, aki a jövő gázháboru ellen teendő védekezési módokat ismertette, meghallgassák. A mozi termét zsufolásig megtöltötte a kíváncsi néptömeg. A tiszt ábrákkal mutatta be az emberi testen történő változásokat, amelyeket a gáz idéz elő, ha abból valaki csak egy parányit is beszív. Lassu halállal mulik ki s nem végez a veszedelmes gáz azonnal az emberi élettel. Megmenteni azonban nem lehet. Földbe ásott menedékházakat kell építeni, az ablakot szappanos vízzel lemosni és elébe pokrócokat függeszteni, hogy a gáz ne tudjon behatolni. Keresni kell a magaslatokat, mert tudvalévő, hogy a gáz tulajdonságánál fogva a mélyebb helyeken száll meg. Szalmát, szénát vagy fát égethetünk azokon a veszélyeztetett helyeken, ahová az ellenség a gázbombát ledobta, akkor a légáramlat nem engedi a tüzhöz közel s könnyen megmenekülhetünk.

Nemcsak az ember van a pusztulásnak kitéve, hanem az összes élő állatok. Háziállatainkat úgy védhetjük meg, hogy préselt sző-

nát vagy szalmát sósvízzel leöntünk, azt zsákba tesszük és a marhák számára huzzuk. Az az állat, amelyik beszívta a mérges gázt, elpusztul, annak husát megenni nem szabad, hanem el kell ásni. Legnehezebben tudjuk megmenteni a baromfit. A finom csirkehúsról soknak le kell mondani, mert nem tudjuk őket megmenteni az elpusztulástól.

Legjobban fel van készülve a gázháborura Amerika. Európában első Oroszország, azután Németország, kevésbé Franciaország, Anglia és Itália. Mi és Középeurópa kisebb államai, miután gyáriparral nem rendelkezünk, tétlenül nézhetjük az elkövetkező nagy gázháborut. Itt csak a leszerelés menthet meg bennünket. Mint testvérek kell egymást megbecsüljünk, ellenkező esetben pusztulásra leszünk kárhoztatva.

IRODALOM.

Székely folyóirat.

Mult számunkban röviden már említettük, hogy Udvarhelyen Bányai János, a jól ismert geológus „Székelység” címen havi folyóiratot indított.

Hogy az érdeklődők a folyóirat közelebbi célját tisztán láthassák, leközljük az első szám Beköszöntőjét.

„E füzetecske a maga szerény tartalmával egy kis téglá akar lenni ahhoz az építményhez, melynek alapjait bizony már az elődeinknek le kellett volna rakniuk.

Régen éreztük valaminek a hiányát! S ez pedig nem volt más, mint az a közös tűzhely, melynek világánál egymásra ismerhettünk volna s amely össze kell melegítse az elszigetelten élő itthon maradottak és elszármazottak egymást kereső lelkét.

Sokan várták e megnyilatkozási alkalmat, hogy legyen végre egy fórum, ahol minden, ami székely, helyet találhasson! Kellett egy tükör, amelybe a fajunk, földünk után érdeklődő bepillanthasson és viszont mi is a rég keresett képet meglelhessük benne!

Talán lesznek olvasóink közt olyanok, kik ideális elképzelésükkel tulszerénynek találják e meginduló lapszámmal határolt kereteket! Igazuk is van, de a mai súlyos gazdasági viszonyok mellett célszerűbbnek találtuk ezt a kezdési módot, mely igazi kifejezője a semmiből is teremteni tudó ősi székely erőnek.

Ezt a helyet politikamentes munkaterületnek tekintjük, amelyhez kérjük minden székely testvérünk és a velünk érző jóakaróink támogatását. Mindenki segíthet! S ha a dolgozni akarás gondolatában egymásra találunk, lehetetlen, hogy a becsületes munkának meg ne legyen az eredménye.

Itt kell megemlékeznünk a legnagyobb hálával a székelykereszturi Kaszinónak Orbán Balázs emlékezetére indított akciójáról, amelynek az eredménye adta meg az erkölcsi és anyagi lehetőséget az „orbánbalázi” munka ez előttünk álló keretek közt meginduló folytatására. Szerény körülmények is szolgálhatják a közérdeket megértés és jóakarat mellett!

Előfizetése e csonka évre 40 lej. Tanszemélyzet, papok és nyugdíjasok részére 30 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal Odorheiu—Székelyudvarhely.

Az Uránia mozgó hirei.

F. hó 10., 11., szombaton és vasárnap

Borneói szökevény.

Exotikus milieuben, hátsóindiai buja forrólevegőjű szinteréről indul ez a filmkarrier, amely a további képsorozatok lüktető tempóján keresztül vezet a világ fővárosába: Párisba. Hogy a kis benszülött csitri lány minő kalandokon megy keresztül, azt LILIAN HARVEY-nek, ennek az ördögösen bájos filmgáminnak utólrétegetlen interpretálásában szemlélhetjük. HARRY HOLM és IGO SYM olyan partnerek, kiket mindig szívesen lát a mozikközönség, a drága, kicsi nő oldalán. A film zenéjéről a kritikusok külön elismeréssel számolnak be.

A szerda-csütörtöki előadásunk egy külön meglepetés, reklámhelyeink idejében tájékoztatni fogják róla a közönséget.

F. hó 17—18-án, szombaton és vasárnap

Vadvirág.

Egy elragadó dzsungelfilm, hangoz, énekes szenzáció Joan Crawford-tal és Ernest Torrence-val a főszerepben.

Jön:

Korvettkapitány

Harry Liedtke énekes, zenés vígjátéka.

SPORT.

„Kolping—Elite Gárda“ 9 : 2 (4 : 0).

Bíró: Szécsy.

Vasárnap, f. hó 4-én a kedvezőtlen idő dacára szépszámu közönség előtt játszotta le első bemutató mérkőzését a gyergyószentmiklósi Elite Gárda futball csapata.

A két csapat a következő összeállítással szerepelt:

Elite Gárda: Salamon, Rubin, Zárug, Halász, Székely, Zellermeier, Bokor, Schware, Weinstein, Eltzenbaum, Grünstein.

Kolping: Puskás, György, Bartha, Szakács, Zárug, Bíró, Polgár, Köllő, Dundy, Hegyesy, Jánosy.

Az Elite Gárda 10 emberrel kezd. A vezetést azonban a Kolping nyomban átveszi és a tréning nélkül gyorsfalpalás módjára összehevenyészett E. Gárdát valóságos lehangoltatja. A félidő K. fölénytel telik le.

A második félidőben a Gárda kiegészíti hiányos csapatát s kezd komoly ellenfél lenni. Az első félidőben produkált rendszertelen kapkodó játék helyét ésszerű összjátékot kezd játszani. Egy pár szép lefutása Puskásnak is dolgozott ad. A 15. percben Weinstein szökteti Grünsteint, aki a védelmet kicselezve 10 méterről védhetetlenül a hálóba küldi a labdát. 4:1 a Kolping javára. A gólról a Kolping heves támadással felel és a 18. percben az 5-ik gól esik a Gárda hálójába.

Most kezd a játék élénkülni, A kapus által kiadott labdára Halász és Dundy egyszerre startolnak, amiből kellemetlen incidens lett. Halász egy kissé erőlyesen gáncsolta Dundy, amit Dundy egy kissé szándékos izü utánrugással viszonzott, amiért őt a bíró a játékból ki is állította.

A Gárda a közönség hangos biztatására kezd gyors lenni. A 25. percben Weinstein, Schware, Grünstein összjátékából Weinstein gyönyörű csavart lövéssel a második gólt rugja. 5:2. A közönség most a Kolping legénységét kezdi heccelni és tréfás megjegyzéseket tesz egy esetleges vereség esetére. Ez feltűzeli a K. játékosait és öldöklő iramot kezd diktálni. A Gárda védelme azonban kitűnően dolgozik. A 27. percben Bartha, a Kolping hátvédje lábfájás miatt kiáll a játékból. A 9 emberrel játszó Kolping így is állandó fölényben. A kitűnő formát játszó Jánosy révén, aki a szívéssan védekező Gárda-védelmet áttörve a Kolpingot egymás után 4 góllal juttatja. A mérkőzés Kolping támadással ért véget.

Góllövők: Hegyesy, Köllő, Jánosy, Zárug, Dundy, Weinstein, Grünstein. Az E. Gárdából ki kell emelnünk Salamon kapust, Zárug és Székely hátvédpart, akik sokat mentettek.

A csatársorban Weinstein és Grünstein mutattak tetszetős formát. Eltzenbaumtól, aki pár évvel ezelőtt a diákesapat egyik erőssége volt, többet vártunk; ugyszintén Schwaretől is, aki valamikor első klasszis volt. Kornerarany 6:3 a K. javára.

Az Elite Gárda vasárnap, f. hó 11-én a „Gyergyó 11“-el méri össze erejét.

Tekintse meg Márk István
ujjonnan berendezett könyvesboltját!!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen feleségem és édes jó anyyánk elhalálása alkalmával fájdalunkba részvétükkel osztottak, ezuton monduk hálás köszönetet.

A Bíró család.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott Simon József elhalálása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési Segélyosztályától 5000 lej temetkezési segélyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési Segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1931. szeptember 26.

Simon Józsefné.

(Ez a 45 ik haláleset, a segélyosztály kifizetett eddig 225.000 lej segélyt.)

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott Pálffy János elhalálása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési Segélyosztályától 5000 lej temetkezési segélyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési Segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1931. szeptember 26.

Pálffy Jánosné.

(Ez a 46 ik haláleset. A segélyosztály kifizetett eddig 230.000 lej segélyt.)

Primaria comunei Joseni jud. Ciuc.

No. 1323/1931. adm.

Publicațiune de licitație.

Se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 21 Octombrie 1931. ora 3 p. m. în localul primăriei Joseni jud. Ciuc, se va ține o nouă licitație publică în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice cu oferte închise și sigilate, pentru vânzarea materialului de circa 2951 m. cub. brad molid din pădurea școalei comunale numită „Păraul Căraușilor“ situată în hotarul comunei Joseni.

Prețul de strigare Lei: 236,080.

Garanția provizorie este de Lei: 23.600 în numerar sau în efecta garantate de Stat.

Condițiunile de licitație, se pot vedea la primaria comunei Joseni în orele oficiale.

Joseni, la 5 Octombrie 1931.

Primaria Joseni,
jud. Ciuc.

Primăria comunei Lăzarea județul Ciuc.

No. 1336/1931.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 22 Octombrie 1931. ora 3 p. m. în localul Primăriei Lăzarea, se va vinde prin licitație publică, în conformitate cu art. 88—110 din legea asupra contabilității publice și cu art. 31—53 din Regulamentul de funcționare al A. C. L. prin oferte închise și sigilate, materialul lemnos de circa 3.100 m. c. brad molid din pădurea comună intitulată „Kupás-Kabolás“, situată în hotarul al II-lea al comunei Lăzarea.

Prețul de strigare este 55 Lei per m. c.

Garanție 10%.

Supraoferte nu se primesc.

Condițiunile de licitație se pot vedea la această Primărie și la Ocolul Silvic Joseni.

Lăzarea, la 29 Septembrie 1931.

Primăria.

Nikotinmentes

Fumosan-
cigarette kaphatók:
Márk István dohánytőzsdéjében

A legjobb
magyar és német könyveket
olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi
kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Állandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.

Nyitva: 30
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

A nagyérdemű közönséget értesíteni kívánom, hogy a

Zephir kályha

bizományi lerakatát megkaptam, Gheorgheni és vidéke részére a képvisellettal meg lettem bízva, miért is szíves tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy úgy helyben, mint vidékre is a legnagyobb készséggel állok ajánlataimmal a n. é. közönség rendelkezésére.

Tisztelettel:

Laurentzi bodega.

10—4

25%-kal
olcsóbbak a kályhák!25%-kal
olcsóbbak a kályhák!

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerekkereskedésGheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, írkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzók, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragónit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.